Dosarul nr. 3-686/2023
2-23041124-12-3-20032023-1

HOTĂRÎRE
În numele Legii

16 septembrie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău sediul Centru

Instanța compusă din:

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Cazacu Grigorii
grefier Burghelea Diana

judecînd în ședință publică cauza civilă în procedura contenciosului administrativ intentată de către avocatul ***** în interesele SRL ”*****.” împotriva Primăriei Municipiului Chișinău, privind accesul la informație,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces.

La data de 20.03.2023 avocatul ***** în interesele SRL ”*****.” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei Municipiului Chișinău, privind accesul la informație.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de *****, SRL ”*****” în baza deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.***** din ***** a încheiat cu Primăria municipiului Chișinău contractul de arendă nr.***** a lotului de pământ cu suprafaţa ***** ha, nr. cadastral *****, din str. *****, sect. *****, mun. Chişinău.

Declară că potrivit pct. 1.1. al contractului de arendă nr.***** din *****, destinaţia lotului de teren este provizoriu, fără drept de privatizare, suplimentar celui privat din str.*****, pentru amenajarea complexă a teritoriului adiacent centrului comercial existent, fără dreptul de edificare a construcţiilor şi defrişare a spaţiilor verzi.

Menționează că potrivit pct. 3.2.4. al contractului, arendaşul este obligat să efectueze amenajarea complexă a terenului arendat, conform unui plan general aprobat de către Direcţia generală arhitectură, urbanism şi relaţii funciare. Astfel, în scopul amenajării terenului adiacent centrului comercial existent, SRL ”*****.” a obţinut Autorizaţia de urbanism şi Certificatul de construcţie de la Direcţia generală arhitectură, urbanism şi relaţii funciare.

Susține că a investit mijloace financiare în scopul amenajării complexe a teritoriului arendat, conform destinaţiei. SRL ”*****.” a respectat în tocmai prevederile contractului, cît şi toate prevederile deciziei Consiliului municipal Chişinău.

Indică că termenul contractului, în baza pct. 1.2. a fost stabilit de trei ani, prin urmare, la expirarea termenului SRL ”*****.” a înaintat la *****, cerere către Primăria mun. Chişinău cu privire la prelungirea relaţiilor funciare de locaţiune asupra terenului cadastral *****, din str. Calea Ieşilor, sect.*****, mun.Chişinău.

Menționează că prin Scrisoarea nr.***** din *****Primăria mun. Chişinău a comunicat că, solicitarea privind prelungirea relaţiilor de arendă se află în stadiu de examinare în comun cu Pretura sectorului *****.

Susține că în condiţiile Regulamentului privind raporturile juridice de superficie şi locaţiune care au ca obiect terenuri municipale aprobat prin Decizia Consiliului Municipal Chișinău (CMC) nr. ***** din *****. Iar ulterior, prin Notificarea din *****, viceprimarul Primăriei mun. Chişinău, ***** a comunicat că, avînd în vedere necesitatea utilizării terenului în interes public, în temeiul art. 1281 alin.(1) Cod civil, SRL ”*****.” este preavizată privind expirarea peste trei luni de la recepţionarea notificării, a efectelor contractului.

Indică că SRL ”*****.” a înaintat cererea din ***** prin care a solicitat eliberarea informaţiei cu privire la proiectul ce urmează a fi dezvoltat şi implementat în interes public pe terenul cu suprafaţa ***** ha, nr. cadastral *****, din str. *****, sect.*****, mun. Chişinău, însă, prin răspunsul nr.*****, Primăria mun. Chişinău nu a eliberat nici o informaţie, ce constituie proiect de interes public ce urmează a fi executat pe terenul terenul cu suprafaţa ***** ha. nr. cadastral ***** din str. ***** sect.*****. mun.Chişinău.

Susține că Primăria mun. Chişinău duce în eroare SRL ”*****.”, în mod intenţionat eschivându-se fără motiv de la examinarea cererii privind prelungirea relaţiilor de arendă.

Declară că ăspunsul nr.***** (recepţionat la 23.02.23), eliberat de Primăria mun. Chişinău prin care nu a eliberat nici o informaţie, ce constituie proiect de interes public şi nu s-a expus asupra cererii SRL ”*****.” din *****, se prezumă a fi un refuz al Primăriei Chişnău privind eliberarea actelor solicitate.

Menționează că art. 19 din Legea Nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informaţie, prevede, refuzul accesului la informaţie (1) Refuzul de a furniza o informaţie, un document oficial va fi făcut în scris, indicîndu-se data întocmirii refuzului, numele persoanei responsabile, motivul refuzului, făcîndu-se în mod obligatoriu trimitere la actul normativ (titlul, numărul, data adoptării, sursa publicaţiei oficiale), pe care se bazează refuzul, precum şi procedura de recurs a refuzului, inclusiv termenul de prescripţie.

Susține că articolul 21 din Legea Nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informaţie, (1) Persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes lesitim de către furnizorul de informaţii poate ataca acţiunile acestuia atît pe cale extrajudiciară, cît şi direct în instanţa de contencios administrativ competentă. (2) Persoana, de asemenea, se poate adresa pentru apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime Avocatului Poporului. (3) Persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes lesitim poate ataca orice acţiune sau inacţiune a persoanei responsabile pentru primirea şi examinarea cererilor de acces la informaţii, dar în special cu privire la: a) refuzul neîntemeiat de a primi şi înregistra cererea; b) refuzul de a asigura accesul liber şi necondiţionat la registrele publice aflate la dispoziţia furnizorului de informaţii; c) încălcarea termenelor şi procedurii de soluţionare a cererii de acces la informaţie; d) neprezentarea sau prezentarea necorespunzătoare a informaţiilor solicitate; e) refuzul neîntemeiat de a prezenta informaţiile solicitate; f) atribuirea neîntemeiată a informaţiei la categoria informaţiilor care conţin secrete de stat, secrete comerciale sau la categoria altor informaţii oficiale cu accesibilitate limitată; g) secretizarea neîntemeiată a unor informaţii; h) stabilirea plăţii şi mărimii acesteia pentru informaţiile furnizate; i) cauzarea unor prejudicii materiale şi/sau morale prin acţiunile ilegale ale furnizorului de informaţii.

Menționează că potrivit art. 23 din din Legea Nr. 982 din 11-05-2000 privind accesul la informaţie, prevede atacarea pe cale judiciară a acţiunilor furnizorilor de informaţii (1) în cazul în care persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce priveşte accesul la

informaţie i-au fost lezate, precum si în cazul în care nu este satisfăcută de soluţia dată de către conducerea furnizorului de informaţii sau de către orşanul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acţiunile sau inacţiunea furnizorului de informaţii direct în instanţa de contencios administrativ competentă. (2) Sesizarea instanţei de judecată se va efectua în termen de o lună de la data primirii răspunsului de la furnizorul de informaţii sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data cînd trebuia să-l primească. Dacă solicitantul de informaţii a atacat anterior acţiunile furnizorului de informaţii pe cale extrajudiciară, termenul de o lună curge de la data comunicării răspunsului conducerii furnizorului de informaţii şi/sau organului ierarhic superior al acestuia sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data cînd trebuia să-l primească.

Astfel menționează că, cererii de chemare în judecată sunt incidente prevederile art. 21 alin. (1) din Legea privind accesul la informaţie nr. 982 din 11 mai 2000, care reglementează că persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim de către furnizorul de informaţii poate ataca acţiunile acestuia atât pe cale extrajudiciară, cât si direct în instanţa de contencios administrativ competentă.

Susține că informaţia solicitată de SRL ”*****.” este informaţie de interes public, iar accesul la aceasta este garantat de Lege. Mai mult, aceasta informaţie este necesară societăţii SRL „*****” în scopul valorificării dreptului său de a cere prelungirea Contractului de arendă nr.***** a lotului de pământ cu suprafaţa ***** ha, nr.cadastral *****, din str. *****, sect.*****, mun.Chişinău, cît şi în scopul valorificării respectării de către Primăria mun.Chişinău a drepturilor SRL „*****”, stabilite de art. 1280 din Codul Civil care prevede prelungirea contractului de locaţiune, (1) Dacă raporturile contractuale continuă în mod tacit după expirarea termenului locaţiunii, acesta se consideră prelungit pe un termen nedeterminat. (2) La expirarea termenului locaţiunii, locatarul are dreptul prioritar la încheierea contractului pe un nou termen dacă: a) şi-a onorat anterior obligaţiile contractuale; b) bunul se dă în locaţiune pe un nou termen; c) este de acord cu noile condiţii contractuale stabilite de locator. (3) Garanţia constituită de un terţ pentru executarea obligaţiilor de către locatar nu se extinde asupra locaţiunii reînnoite.

Menționează că, destinaţia terenului cu suprafaţa ***** ha, nr.cadastral *****, din str. *****, sect.*****, mun.Chişinău este provizoriu, fără drept de privatizare, suplimentar celui privat din *****, pentru amenajarea complexă a teritoriului adiacent centrului comercial existent, fără dreptul de edificare a construcţiilor şi defrişare a spaţiilor verzi, deci, acest teren este un teren suplimentar unui teren adiacent ce aparţine cu drept de proprietate SRL ”*****.”, iar contractul prevede expres că destinaţia acestui teren nu este alta decît - pentru amenajarea teritoriului adiacent.

Relevă că potrivit jurisprudenţei Curţii Constituţionale (HCC nr.19 din 16.06.1998), ”dreptul la informaţie este un drept fundamental al persoanei, deoarece dezvoltarea persoanei în societate, exercitarea libertăţilor prevăzute de Constituţie, inclusiv libertatea gîndirii, a opiniei, a creaţiei, a exprimării în public prin cuvînt, imagine sau prin alt mijloc posibil, presupune şi posibilitatea de a recepţiona informaţii asupra vieţii sociale, politice, economice, ştiinţifice, culturale etc.”. Susține că, Curtea Constituţională a statuat (HCC nr. 1 din 11.01.2000) că accesul persoanei la orice informaţie de interes public cuprinde dreptul persoanei de a fi informată prompt, corect şi clar asupra măsurilor preconizate şi mai ales asupra măsurilor luate de autorităţile publice. La fel, Curtea Europeana a Drepturilor Omului recunoaşte importanţa accesului la informaţie pentru protejarea dreptului la libertatea de exprimare, consfinţit a articolul 10 din. Convenţia Europeană a Drepturilor Omului: ”Orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau a comunica informaţii ori idei fără amestecul autorităţilor publice şi fără a ţine seama de frontier”.

Prin urmare în temeiul art. art. 36, 189, 211-212 al Codului Administrativ, precum şi art. 5, 6, 10, 11,12, 13,15, 16, 21, 23 al Legii Nr. 982, din 11.05.2000, privind accesul la informaţie, solicită avocatul ***** în interesele SRL ”*****.” împotriva Primăriei Municipiului Chișinău, anularea răspunsului Primăriei Municipiului Chișinău nr. *****, obligarea Primăriei Municipiului Chișinău de a prezenta reclamantului SRL ”*****.”, informația solicitată conform cererii din *****.

În ședința de judecată avocatul ***** în interesele SRL ”*****.”, reiterînd circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, a solicitat admiterea integrală a acțiunii.

În ședința de judecată reprezentantul pîrîtului Primăria municipiului Chișinău, fiind citat legal nu s-a prezentat, însă a depus cerere de examinare în lipsă. Totodată din referința anexată la dosar se solicită declararea acțiunii ca inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod Administrativ, sau respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

Competența jurisdicțională material-teritorială. Condițiile de admisibilitate.

Analizând substanța și natura actului administrativ contestat, precum și luând în considerare localizarea sediului autorității publice care a desfășurat activitatea administrativă contestată, în virtutea art. 191 alin. (1) și art. 196 din Codul administrativ se constată competența materială și teritorială a Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) în examinarea acțiunii de contencios administrativ dedusă judecății.

De asemenea, exigențele legale cu privire la admisibilitatea acțiunii au fost respectate de către reclamant, în special condițiile ce vizează termenul de înaintare a acțiunii în contencios administrativ și procedurii prealabile reglementate de art. 162-169, 189, 208, 209 din Codul administrativ.

Aprecierea instanței de judecată. Cadrul normativ pertinent.

Audiind explicațiile părților, analizând cumulul probelor prezentate, sub aspectul admiterii sau respingerii cererii înaintate, în raport cu specificul pricinii, instanța de judecată consideră că, acțiunea urmează a fi *admisă*, din următoarele considerente.

În conformitate cu **art. 2 alin. (2) din Codul administrativ**, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În concordanță cu **art. 3 din Codul administrativ**, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

În corespundere cu **art. 6 din Codul administrativ**, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părţi ale procedurii administrative.

În conformitate cu **art. 10 alin. (1) din Codul administrativ**, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce

nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit **art. 11 din Codul administrativ**, actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

Un act administrativ de acordare periodică a prestaţiilor materiale sau băneşti este un act administrativ individual prin care o astfel de prestaţie se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

În acord cu **art. 16 din Codul administrativ**, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.

Conform **art. 21 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În consonanță cu **art. 22 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform **art. 30 din Codul administrativ**, autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege. Autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situaţiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situaţii în care, în condiţiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

În acord cu **art. 165 din Codul administrativ**, cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiţiei. Daca autoritatea publică nu soluţionează cererea în termenul prevăzut de prezentul cod, cererea prealabilă poate fi depusă în decursul unui an de la expirarea termenului.

Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau este indicată incorect, cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ ori a respingerii petiţiei.

Nulitatea unui act administrativ individual poate fi invocată şi fără obligaţia de a respecta un termen.

Conform **art. 206 din Codul administrativ**, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare);

b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);

c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare);

d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau

e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul îşi poate sau şi-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin.(1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

În conformitate cu **art. 225 alin. (1)-(2) din Codul administrativ**, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Circumstanțele de fapt ale cauzei.

Instanța constată că prin scrisoarea nr.***** din *****Primăria mun. Chişinău a comunicat reclamantului că, solicitarea privind prelungirea relaţiilor de arendă se află în stadiu de examinare în comun cu Pretura sectorului *****. În condiţiile Regulamentului privind raporturile juridice de superficie şi locaţiune care au ca obiect terenuri municipale aprobat prin Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. ***** din *****. Ulterior, prin Notificarea din *****, viceprimarul Primăriei mun. Chişinău, ***** a comunicat că, având în vedere necesitatea utilizării terenului în interes public, în temeiul art. 1281 alin. (1) Cod civil, SRL ”*****.” este preavizată privind expirarea peste trei luni de la recepţionarea notificării, a efectelor contractului.

În rezultat, reclamantul SRL *****” a înaintat cererea din ***** prin care a solicitat eliberarea informaţiei cu privire la proiectul ce urmează a fi dezvoltat şi implementat în interes public pe terenul cu suprafaţa ***** ha, nr. cadastral *****, din str. *****, sect. *****, mun. Chişinău.

Astfel prin Răspunsul nr.*****, Primăria mun. Chişinău nu a eliberat nici o informaţie, despre acțiunile (Proiectele de interes public) ce urmează a fi executate pe terenul terenul cu suprafaţa ***** ha. nr. cadastral *****. din str. *****. sect.*****. mun.Chişinău.

Dat fiind divergențele iscate între partea reclamantă și partea pârâtă, primul s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată, în sensul dat respectând exigențele de admisibilitate prevăzute de Codul administrativ.

În conformitate cu prevederile ***articolului 35 - Dispoziţii tranzitorii al Legii privind accesul la informaţiile de interes public nr. 148 din 09.06.2023*,**

(1) Cererile de solicitare a accesului la informaţiile oficiale depuse până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează şi se soluţionează conform legislaţiei în vigoare la data depunerii cererii.

(2) Acţiunile în contencios administrativ şi cererile de chemare în judecată înaintate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează şi se soluţionează conform legislaţiei în vigoare la data înaintării acţiunii.

Prin urmare, raportînd prevederile legale indicate supra, avînd în vedere că cererea reclamantului SRL ”*****.” de solicitare a accesului la informaţiile oficiale în prezenta speță a fost depusă la 20.03.2023 - până la intrarea în vigoare a prezentei legi, instanța va examina și soluționa litigiul conform legislaţiei în vigoare la data depunerii cererii.

Art. 21 alin. (1) din Legea privind accesul la informație oferă reclamantului opțiunea contestării acțiunilor furnizorului de informații pe cale extrajudiciară sau direct în instanța de judecată, motiv pentru care dispozițiile art. 207 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ nu sunt aplicabile în speță. Din raționea prevederilor art. 60 alin. (3) din Codul administrativ, coroborat cu art. 167 alin. (4) din Codul administrativ, reiese că respectarea căii prealabile în privința reparării prejudiciului moral se instituie în cazul acțiunii în anulare, pe când în cazul dat acțiunea înaintată implică pretenții ce se atribuie la acțiunea în realizare, iar cerința de reparare a prejudiciului moral este subsecventă acestora şi rezidă din prevederile art. 21 alin. (3) lit. i) din Legea privind accesul la informație. (a se vedea decizia Curții de Apel Chișinău nr. 3r-494/2020)

În unison cu art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau a comunica informaţii ori idei fără amestecul autorităţilor publice şi fără a ţine seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare. Exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri şi responsabilităţi poate fi supusă unor formalităţi, condiţii, restrângeri sau sancţiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii şi prevenirea infracţiunilor, protecția sănătății, a moralei, a reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informațiilor confidențiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparțialitatea puterii judecătorești.

În conformitate cu art. 1 din Legea privind accesul la informaţie nr. 982-XIV din 11.05.2000, prezenta lege reglementează:

a) raporturile dintre furnizorul de informaţii şi persoana fizică si/sau juridică în procesul de asigurare şi realizare a dreptului constituţional de acces la informaţie;

b) principiile, condiţiile, căile şi modul de realizare a accesului la informaţiile oficiale, aflate în posesia furnizorilor de informaţii;

d) drepturile solicitanţilor informaţiei;

e) obligaţiile furnizorilor de informaţii în procesul asigurării accesului la informaţiile oficiale;

f) modalitatea apărării dreptului de acces la informaţie.

(2) Nu constituie obiect al prezentei legi raporturile care au legătură tangenţială cu raporturile enumerate în alineatul (1) al prezentului articol şi se referă la:

a) colectarea, prelucrarea, depozitarea şi garantarea integrităţii informaţiilor;

b) prezentarea obligatorie a informaţiilor prevăzute de lege de către persoane private autorităţilor publice, instituţiilor publice;

c) accesul autorităţilor publice, instituţiilor publice, persoanelor fizice şi/sau juridice, abilitate cu gestionarea unor servicii publice, la informaţiile aflate în posesia altor asemenea autorităţi publice, instituţii publice, persoane fizice şi/sau juridice;

d) furnizarea informaţiilor referitoare la propria activitate de către persoane fizice şi juridice private, partide şi formaţiuni social-politice, fundaţii, asociaţii obşteşti.

În conformitate cu art. 5 din aceeași lege, (1) Subiecţi ai prezentei legi sînt furnizorul de informaţii şi solicitantul informaţiei.

(2) Furnizori de informaţii, adică posesori ai informaţiilor oficiale, obligaţi să le furnizeze solicitanţilor în condiţiile prezentei legi, sînt:

a) autorităţile publice centrale şi locale - autorităţile administraţiei de stat, prevăzute în Constituţia Republicii Moldova şi anume: Parlamentul, Preşedintele Republicii Moldova, Guvernul, administraţia publică, autoritatea judecătorească;

b) instituţiile publice centrale şi locale - organizaţiile fondate de către stat în persoana autorităţilor publice şi finanţate de la bugetul de stat, care au ca scop efectuarea atribuţiilor de administrare, social-culturale şi altor atribuţii cu caracter necomercial;

c) persoanele fizice şi juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituţia publică, sînt abilitate cu gestionarea unor servicii publice şi culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informaţii oficiale.

(3) Pot solicita informaţii oficiale, în condiţiile prezentei legi:

a) orice cetăţean al Republicii Moldova;

b) cetăţenii altor state, care au domiciliul sau reşedinţa pe teritoriul Republicii Moldova;

c) apatrizii stabiliţi cu domiciliul sau cu reşedinţa pe teritoriul Republicii Moldova.

În acord cu art. 6 din aceeași lege, (1) În sensul prezentei legi, informaţii oficiale sînt considerate toate informaţiile aflate în posesia şi la dispoziţia furnizorilor de informaţii, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate şi/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziţia lor în condiţiile legii de către alţi subiecţi de drept.

(2) În sensul prezentei legi, drept documente purtătoare de informaţii sînt considerate:

1) oricare din următoarele (sau o parte din acestea):

a) orice hîrtie sau alt material pe care există un înscris;

b) o hartă, un plan, un desen, o fotografie;

c) orice hîrtie sau alt material pe care sînt marcaje, figuri, simboluri sau perforări care au un sens pentru persoanele calificate să le interpreteze;

d) orice obiect sau material din care pot fi reproduse sunete, imagini sau înscrisuri cu sau fără ajutorul unui alt articol sau mecanism;

e) orice alt înregistrator de informaţie apărut ca rezultat al progresului tehnic;

2) orice copie sau reproducere a purtătorilor de informaţii menţionaţi la punctul 1) al prezentului alineat;

3) orice parte a unei copii sau reproduceri menţionate la punctul 2) al prezentului alineat.

(3) Informaţiile oficiale nedocumentate, care se află în posesia furnizorilor (persoanelor responsabile ale acestora), vor fi puse la dispoziţia solicitanţilor în ordine generală.

Potrivit art. 7 din legea indicată, (1) Exercitarea dreptului de acces la informaţie poate fi supusă doar restricţiilor reglementate prin lege organică şi care corespund necesităţilor:

a) respectării drepturilor şi reputaţiei altei persoane;

b) protecţiei securităţii naţionale, ordinii publice, ocrotirii sănătăţii sau protecţiei moralei societăţii.

(2) în conformitate cu alineatul (1) al prezentului articol, accesul la informaţiile oficiale nu poate fi îngrădit, cu excepţia:

a) informaţiilor atribuite la secret de stat, reglementate prin lege organică, a căror divulgare neautorizată sau pierdere poate aduce atingere intereselor şi/sau securităţii Republicii Moldova;

b) informaţiilor confidenţiale din domeniul afacerilor, prezentate instituţiilor publice cu titlu de confidenţialitate, reglementate de legislaţia privind secretul comercial, şi care ţin de producţie, tehnologie, administrare, finanţe, de altă activitate a vieţii economice, a căror divulgare (transmitere, scurgere) poate atinge interesele întreprinzătorilor;

c) informaţiilor cu caracter personal, a căror divulgare este considerată drept o imixtiune în viaţa privată a persoanei, protejată de legislaţia privind protecţia datelor cu caracter personal;

d) informaţiilor ce ţin de activitatea operativă şi de urmărire penală a organelor de resort, dar numai în cazurile în care divulgarea acestor informaţii ar putea prejudicia urmărirea penală, interveni în desfăşurarea unui proces de judecată, lipsi persoana de dreptul la o judecare corectă şi imparţială a cazului său, ori ar pune în pericol viaţa sau securitatea fizică a oricărei persoane - aspecte reglementate de legislaţie;

e) informaţiilor ce reflectă rezultatele finale sau intermediare ale unor investigaţii ştiinţifice şi tehnice şi a căror divulgare privează autorii investigaţiilor de prioritatea de publicare sau influenţează negativ exercitarea altor drepturi protejate prin lege.

(3) Dacă accesul la informaţiile, documentele solicitate este parţial limitat, furnizorii de informaţii sînt obligaţi să prezinte solicitanţilor părţile documentului, accesul la care nu conţine restricţii conform legislaţiei, indicîndu-se în locurile porţiunilor omise una din următoarele sintagme: "secret de stat", "secret comercial", "informaţie confidenţială despre persoană". Refuzul accesului la informaţie, la părţile respective ale documentului se întocmeşte cu respectarea prevederilor articolului 19 din prezenta lege.

(4) Nu se vor impune restricţii ale libertăţii de informare decît dacă furnizorul de informaţii poate demonstra că restricţia este reglementată prin lege organică şi necesară într-o societate democratică pentru apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale persoanei sau protecţiei securităţii naţionale şi că prejudiciul adus acestor drepturi şi interese ar fi mai mare decît interesul public în cunoaşterea informaţiei.

(5) Nimeni nu poate fi pedepsit pentru că a făcut publice anumite informaţii cu accesibilitate limitată, dacă dezvăluirea informaţiilor nu atinge şi nu poate să atingă un interes legitim legat de securitatea naţională sau dacă interesul public de a cunoaşte informaţia depăşeşte atingerea pe care ar putea să o aducă dezvăluirea informaţiei.

Iar conform art. 8 din legea menționată, (1) Informaţia cu caracter personal face parte din categoria informaţiei oficiale cu accesibilitate limitată şi constă din date referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă, a căror dezvăluire ar constitui o violare a vieţii private, intime şi familiale.

(2) Accesul la informaţia cu caracter personal se realizează în conformitate cu prevederile legislaţiei privind protecţia datelor cu caracter personal.

În corespundere cu art. 10 din legea citată, (1) Persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informaţii, personal sau prin reprezentanţii săi, orice informaţii aflate în posesia acestora, cu excepţiile stabilite de legislaţie.

(2) Dreptul persoanei de a avea acces la informaţii, inclusiv la informaţiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decît în condiţiile legii.

(3) Orice persoană care solicită acces la informaţii în conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligaţia dea-şi justifica interesul pentru informaţiile solicitate.

Conform art. 12 din lege, (1) Informaţiile oficiale vor fi puse la dispoziţia solicitanţilor în baza unei cereri scrise sau verbale.

(2) Cererea scrisă va conţine:

a) detalii suficiente şi concludente pentru identificarea informaţiei solicitate (a unei părţi sau unor părţi ale acesteia);

b) modalitatea acceptabilă de primire a informaţiei solicitate;

c) date de identificare ale solicitantului.

(4) Cererea poate fi înaintată verbal în cazurile în care este posibil răspunsul pozitiv, cu satisfacerea imediată a cererii de furnizare a informaţiei. În cazul în care furnizorul intenţionează să refuze accesul la informaţia solicitată, el va informa solicitantul despre aceasta şi despre posibilitatea depunerii unei cereri scrise.

(5) Elaborarea şi furnizarea unor informaţii analitice, de sinteză sau inedite pot fi efectuate în baza unui contract între solicitant şi furnizorul de informaţii, contra unei plăţi negociabile, dacă furnizorul va fi disponibil și în drept să realizeze o asemenea ofertă.

În conformitate cu art. 13 din legea indicată,

(1) Modalităţile accesului la informaţiile oficiale sînt:

a) audierea informaţiei pasibile de o expunere verbală;

b) examinarea documentului (unor părţi ale acestuia) la sediul instituţiei;

c) eliberarea copiei de pe documentul, informaţia solicitate (de pe unele părţi ale acestora);

d) eliberarea copiei traducerii documentului, informaţiei (unor părţi ale acestora) într-o altă limbă decît cea a originalului, pentru o plată suplimentară;

e) expedierea prin poştă (inclusiv poşta electronică) a copiei de pe document, informaţie (de pe unele părţi ale acestora), copiei de pe traducerea documentului, informaţiei într-o altă limbă, la cererea solicitantului, pentru o plată respectivă.

(2) Extrasele din registre, documente, informaţii (unele părţi ale acestora), în conformitate cu cererea solicitantului, pot fi puse la dispoziţia persoanei date, într-o formă rezonabilă şi acceptabilă pentru aceasta, spre a fi:

a) examinate la sediul instituţiei;

b) dactilografiate, fotocopiate sau copiate într-o altă modalitate ce ar asigura integritatea originalului;

c) înscrise pe un purtător electronic, imprimate pe casete video, audio, alt purtător rezultat din progresul tehnic.

În concordanță cu art. 15 și 16 din actul legislativ vizat, (1) Cererile scrise cu privire la accesul la informaţie vor fi înregistrate în conformitate cu legislaţia cu privire la registre şi petiţionare.

(2) Cererile respective vor fi examinate şi satisfăcute de funcţionarii publici responsabili de furnizarea informaţiilor.

(3) Deciziile, luate în conformitate cu prezenta lege, vor fi comunicate solicitantului într-un mod ce ar garanta recepţionarea şi conştientizarea acestora.

(4) În cadrul satisfacerii cererii privind accesul la informaţie, furnizorii vor lua toate măsurile necesare pentru nedivulgarea informaţiilor cu acces limitat, pentru protecţia integrităţii informaţiilor şi excluderea accesului nesancţionat la ele.

Articolul 16 prevede că, (1) Informaţiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziţia solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai tîrziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informaţie.

(2) Termenul de furnizare a informaţiei, documentului poate fi prelungit cu 5 zile lucrătoare de către conducătorul instituţiei publice dacă:

a) cererea se referă la un volum foarte mare de informaţii care necesită selectarea lor;

b) sînt necesare consultaţii suplimentare pentru a satisface cererea.

(3) Autorul cererii va fi informat despre orice prelungire a termenului de furnizare a informaţiei şi despre motivele acesteia cu 5 zile înainte de expirarea termenului iniţial.

În acord cu art. 20 din lege, (1) Pentru furnizarea informaţiilor oficiale pot fi percepute, în afara excepţiilor prevăzute de lege, plăţi în mărimile şi conform procedurii stabilite de organele reprezentative, acestea fiind vărsate în bugetul de stat.

(2) Mărimile plăţilor nu vor depăşi mărimile cheltuielilor suportate de către furnizor pentru facerea copiilor, expedierea lor solicitantului şi/sau pentru traducerea, la cererea solicitantului, a informaţiei, documentului.

(3) Plăţile pentru furnizarea informaţiilor analitice, de sinteză sau inedite, executate la comanda solicitantului, se vor stabili conform contractului dintre solicitant şi furnizorul de informaţii.

(4) Vor fi puse, fără plată, la dispoziţia solicitanţilor, informaţiile oficiale care:

a) ating nemijlocit drepturile şi libertăţile solicitantului;

b) sînt expuse oral;

c) sînt solicitate pentru a fi studiate la sediul instituţiei;

d) prin faptul că au fost furnizate, contribuie la sporirea gradului de transparenţă a activităţii instituţiei publice şi corespunde intereselor societăţii.

(5) În cazurile în care informaţia pusă la dispoziţia solicitantului conţine inexactităţi sau date incomplete, instituţia publică este obligată să efectueze rectificările şi completările respective gratuit, cu excepţia cazurilor în care completarea informaţiei implică eforturi şi cheltuieli considerabile care n-au fost prevăzute şi taxate la eliberarea primară a informaţiilor.

(6) Instituţia publică va aduce la cunoştinţa solicitanţilor într-un mod cît mai adecvat şi mai amănunţit posibil modalitatea de calculare a plăţilor pentru furnizarea informaţiei.

Conform art. 21 din aceeași lege, (1) Persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim de către furnizorul de informaţii poate ataca acţiunile acestuia atît pe cale extrajudiciară, cît şi direct în instanţa de contencios administrativ competentă.

(2) Persoana, de asemenea, se poate adresa pentru apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime Avocatului Poporului.

(3) Persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim poate ataca orice acţiune sau inacţiune a persoanei responsabile pentru primirea şi examinarea cererilor de acces la informaţii, dar în special cu privire la:

a) refuzul neîntemeiat de a primi şi înregistra cererea;

b) refuzul de a asigura accesul liber şi necondiţionat la registrele publice aflate la dispoziţia furnizorului de informaţii;

c) încălcarea termenelor şi procedurii de soluţionare a cererii de acces la informaţie;

d) neprezentarea sau prezentarea necorespunzătoare a informaţiilor solicitate;

e) refuzul neîntemeiat de a prezenta informaţiile solicitate;

f) atribuirea neîntemeiată a informaţiei la categoria informaţiilor care conţin secrete de stat, secrete comerciale sau la categoria altor informaţii oficiale cu accesibilitate limitată;

g) secretizarea neîntemeiată a unor informaţii;

h) stabilirea plăţii şi mărimii acesteia pentru informaţiile furnizate;

i) cauzarea unor prejudicii materiale şi/sau morale prin acţiunile ilegale ale furnizorului de informaţii.

(4) În cadrul soluţionării litigiilor privind accesul la informaţie, organele competente vor întreprinde măsuri pentru protejarea drepturilor tuturor persoanelor ale căror interese pot fi atinse prin divulgarea informaţiei, inclusiv se va asigura participarea acestora în cadrul procesului în calitate de terţă parte.

(5) Instanţa de judecată, în cadrul examinării litigiilor privind accesul la informaţie, va întreprinde toate măsurile rezonabile şi suficiente de precauţie, inclusiv convocarea şedinţelor închise, pentru a evita divulgarea informaţiilor, accesul limitat la care poate fi îndreptăţit.

Din perspectiva Codului administrativ informațiile sunt acte reale, în acest sens, acțiunea deferită judecății se circumscrie acțiunii în realizare și nicidecum acțiunii în obligare, or, partea reclamantă nu pretinde emiterea unui act administrativ ci furnizarea informației. Această clarificare este una esențială și definitorie pentru a delimita spectrul acțiunilor de contencios administrativ și maniera de valorificare a acestora.

Astfel, instanța constată că a fost încălcat dreptul la informație a reclamantului.

Potrivit art. 206 alin. (1) Cod Administrativ

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare);

b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);

c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare);

d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau

e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

În lumina celor menționate, instanța conchide că pretențiile deferite judecății sunt întemeiate, informația solicitată de către reclamant reprezintă în interes justificat.

Prin urmare instanța va dispune anularea răspunsului Primăriei Municipiului Chișinău nr. *****, cu obligarea Primăriei Municipiului Chișinău de a prezenta reclamantului SRL ”*****.”, informația solicitată conform cererii din *****.

Astfel cererea de chemare în judecată depusă de către avocatul ***** în interesele SRL ”*****.” împotriva Primăriei Municipiului Chișinău, privind accesul la informație, urmează a fi admisă.

Cu privire la argumentul referitor la inadmisibilitatea acțiunii în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod Administrativ și anume reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17, instanța îl consideră neîntemeiat or, dreptul vătămat al reclamantului se denotă prin adresările acestuia la autoritatea publică, iar art.7 Cod administrativ, indică că, autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acţionează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

conform art. art. 224, 225 din Codul Administrativ nr. 116 din 19.07.2018 (în vigoare din 01.04.2019), instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Cererea de chemare în judecată depusă de către avocatul ***** în interesele SRL ”*****.” împotriva Primăriei Municipiului Chișinău, privind accesul la informație, se admite.

Se anulează răspunsul Primăriei Municipiului Chișinău nr. *****.

Se obligă Primăria Municipiului Chișinău de a prezenta reclamantului SRL ”*****.”, informația solicitată conform cererii din *****.

Hotărîrea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,

Judecătorul Cazacu Grigorii